

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **M. U.**, narozen X
státní příslušník Republiky Uzbekistán
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 7. 6. 2024, č. j. OAM-1736/LE-LE05-ZA21-2023,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah žaloby

- Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném od 1. 7. 2023 (dále jen „zákon o azylu“).
- Podle žalobce je z obsahu správního spisu zřejmé, že má odůvodněný strach z pronásledování. Jeho výpověď nebyla znevěrohodněna a byla v souladu s informacemi,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

kteřé poskytl. Žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože nepostupoval v souladu se zákonem. Porušil dále § 3 a § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, protože nezjistil dostatečně skutkový stav a podklady pro vydání rozhodnutí hodnotil tendenčně a bez vztahu k žalobci. Napadené rozhodnutí žalovaný v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu dostatečně neodůvodnil. Žalovaný porušil § 14a zákona o azylu, protože žalobce splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, jelikož mu v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy.

3. Důvodem, proč žalobce o mezinárodní ochranu požádal, je silná obava z jeho švagra, bratra bývalé manželky, s níž se žalobce ve zlém rozešel a před osmi měsíci rozvedl. Bývalá manželka se mu za pomoci švagra mstí. Švagr, vysoce postavený u policie, vystupoval vůči žalobci nepřátelsky už za trvání manželství, včetně fyzického napadení. Žalobce nezná jeho přesnou pozici, ale z vlastní zkušenosti ví, že je ve švagrově moci mu beztrestně vyhrožovat, napadat ho a dokonce ho nechat zavřít do vězení. Žalobce se švagrově chování snažil v minulosti bránit. V roce 2021 na něj podal stížnost, ale bez výsledku. Po rozvodu spory vyvrcholily. Žalobce byl v prosinci 2023 zatčen a 14 dní držen ve vězení. Důvod mu oficiálně nikdo nesdělil, ale je přesvědčený, že za to může švagr. Žalobce se ničeho nedopustil.
4. Žalovaný se s důvody žádosti dostatečně nevypořádal. Jen je shrnul a hledal v nich drobné rozpory a nepřesnosti, na základě čehož konstatoval, že žalobcovy důvody jsou nekonzistentní a nedůvěryhodné. Poukazuje na to, že žalobce některé skutečnosti uvedl až při pohovoru. To je ale přirozené, protože právě ten slouží ke zjištění podrobnějších informací o situaci žadatele, kdežto poskytnutí údajů je jen základní a rámcové. Žadatel pak má logicky možnost u pohovoru uvést více detailních informací. Žalovaný to nebere v potaz a spekuluje o tom, co měl žalobce kdy zmínit, aby ho žalovaný bral vážně. Spekuluje o tom, čeho chtěl švagr žalobcovým uvězněním dosáhnout. Žalovaný se tak snaží žalobcovu výpověď za každou cenu znevěrohodnit namísto toho, aby ji konfrontoval s informacemi o zemi původu. Žalobce žádné důkazy na podporu svých tvrzení nepředložil, protože je nemá. Jeho uvěznění bylo pravděpodobně nezákonné, a proto žádné potvrzení nedostal. Komunikace se švagrem a bývalou manželkou byla na starém mobilu, který žalobce už nemá. Správní orgán má v takové situaci výpověď žalobce konfrontovat s informacemi o zemi původu a zhodnotit, zda jsou tvrzené důvody možné a věrohodné. To ale žalovaný neudělal. Žalovaný měl jeho žádost patrně za nedůvodnou a nevěrohodnou už před konáním pohovoru, protože na týž den naplánoval i seznámení žalobce s podklady pro rozhodnutí. Zřejmě tedy zamýšlel žalobci nevyhovět již před konáním pohovoru. K jeho žádosti přistupoval zaujatě a v jeho výpovědi jen hledal důvody, proč žádost zamítnout.
5. Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné, protože žalovaný se nezabýval důvody žádosti ve vztahu k informacím o zemi původu, nehodnotil je individuálně a nevzal v potaz specifika země původu, kde je nižší úroveň právního státu a dochází ke zneužívání policejní moci k soukromým účelům (k tomu žalobce odkázal na zprávu *Human Rights Watch* o zemi původu z roku 2024). Žalobci v případě návratu do země původu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu, a to ze strany soukromého subjektu (švagra). Vzhledem k tomu, že se jedná o příslušníka policie, nemohou žalobce státní orgány účinně bránit, jak žalobce zjistil, když na jeho minulou stížnost nikdo nereagoval.

Obsah vyjádření k žalobě

6. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou a účelovou. Žalovaný se žalobcovými tvrzeními zabýval velmi podrobně. Podrobné hodnocení tvrzení, že žalobci hrozí uvěznění kvůli špatnému vztahu se švagrem, je uvedeno především na straně 5 napadeného rozhodnutí. Žalovaný zde vysvětlil, proč nemá za prokázané, že žalobcovy problémy dosahují takové intenzity, aby naplňovaly podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobcova výpověď byla nekonzistentní a kromě jeho domněnek není žádný důkaz o tom, že se ho švagr pokoušel uvěznit. Tvrzení o uvěznění na 14 dnů vykazuje množství nesrovnalostí, které žalovaného vedly k pochybnostem, zda se incident vůbec takto odehrál. Žalobce se o uvěznění nezmínil v poskytnutí údajů k žádosti přesto, že k němu mělo dojít jen několik málo dní před tím, než přicestoval do ČR. Žalovaný zdůrazňuje, že formulář k poskytnutí údajů se přímo táže na trestní stíhání, a lze tedy očekávat, že se žalobce o takové události alespoň okrajově zmíní. Žalobce se o uvěznění ale zmínil až při pohovoru, který proběhl o několik měsíců později.
7. Žalovaný dále poukázal na průběh pohovoru. Žalobce nejprve hovořil o hádkách, poté k nim přidal rvačku a až po opakovaném dotazu zmínil zatčení. Podle žalovaného by tento zážitek musel být pro žalobce natolik intenzivní, že by ho zmínil jako první. Také průběh zatčení žalobce popisuje nekonzistentně. Nejprve mu neměl být sdělen důvod jeho zatčení. Později ale dodal, že se mělo jednat o snahu na něj navléct nějaké obvinění. Žalovaný nebyl na základě pohovoru přesvědčen ani o tom, že by švagr byl tak významnou a mocnou osobou. Žalobce nebyl schopen určit pozici, na které švagr pracuje a opakovaně zaměňoval instituce, v nichž má působit. Věrohodná není ani tvrzená pohnutka švagra. Uvěznění žalobce by zřejmě nevedlo k tomu, že by se žalobce znovu oženil s bývalou manželkou. Navíc by přestal platit alimenty, které jí má platit. Jsou-li vztahy mezi oběma muži tak napjaté, není žalovanému jasné, proč by měl žalobcův švagr tak důrazně vyžadovat opětovné sezdání žalobce a své sestry. Nepodložená je i domněnka žalobce, že bude zatčen již na letišti po příletu. Žalobce zemi původu bez problému opustil. V kontextu toho, že žalobce zamlčel, že byl v Polsku odsouzen za převaděčství, považuje žalovaný sdělení žalobce za nevěrohodná.
8. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí „nad rámec“ uvedl, že žalobce má možnost se bránit stížnostmi na nezákonný postup policie, jak vyplývá z informací o zemi původu. Této možnosti žalobce nikdy nevyužil. Případná nižší efektivita tohoto prostředku není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce se ostatně měl v minulosti se stížnostmi na švagra obrátit na tajné služby. I zde ale žalovaný pochybuje, zda k tomu došlo. Žalobce nebyl schopen jakkoli specifikovat obsah dopisu. Navíc ho zřejmě zasílal ještě v době, kdy žil s manželkou (jejich nejmladší společné dítě se narodilo v roce 2023).
9. Napadené rozhodnutí v logickém sledu a srozumitelně reaguje na zjištěné skutečnosti. Sdělení žalobce v souhrnu nelze považovat za zdroj důvodných obav z pronásledování či vážné újmy. Důvody vydání napadeného rozhodnutí jsou z něj zřejmé. Žalobní námitky nejsou způsobilé zpochybnit jeho závěry. Napadené rozhodnutí je věcně správné, zákonné a přezkoumatelné a netrpí vadami vytykány v žalobě. Poskytnutí azylu nelze zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu a obsah napadeného rozhodnutí

10. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce přicestoval do ČR dne 29. 12. 2023. Jelikož žalobce je veden v evidencích SIS II (žádající země Polsko) jako nežádoucí osoba, byl mu dne 29. 12. 2023 odepřen vstup na území. Žalobce ještě téhož dne požádal o mezinárodní ochranu.
11. Součástí správního spisu je dále kopie žalobcovy polské pobytové karty a cestovního dokladu, který obsahuje vízum vydané v ČR platné od 15. 9. 2021 do 13. 3. 2022 a dále množství přechodových razítek z let 2021 až 2023. Podle nich žalobce odcestoval ze země původu dne 20. 9. 2021 a přes Rusko přiletěl dne 22. 9. 2021 do Prahy. Dne 2. 11. 2022 žalobce letěl z Prahy do země původu, kam dorazil dne 3. 11. 2022. Dne 3. 3. 2023 žalobce odcestoval ze země původu do Prahy. Dne 14. 7. 2023 letěl žalobce z Rigy do země původu, odkud dne 17. 7. 2023 přes Kyrgyzstán opět odcestoval do Prahy. Naposledy z Prahy do země původu vycestoval dne 22. 12. 2023 (dne 23. 11. 2023 vstoupil do země původu). Dne 29. 12. 2023 pak žalobce přes Kyrgyzstán vycestoval ze země původu do Prahy.
12. Žalobce dne 4. 1. 2024 poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že se narodil v N., je tážické národnosti, hovoří uzbecky a rusky, je muslim, nemá žádné politické přesvědčení ani není členem žádné politické strany nebo hnutí. Je rozvedený a má tři dcery (nejmladší dcera se narodila dne 4. 5. 2023), které jsou s matkou v zemi původu. Zemi původu opustil dne 27. 12. 2023, kdy pěšky a autem uprchl do Kyrgyzstánu, odkud dne 29. 12. 2023 letěl přes Istanbul do Prahy. Žalobce v září 2021 pobýval v ČR, poté dostal v červnu 2022 pobytovou kartu v Polsku a ve druhé polovině roku 2022 odjel do ČR. Ve stejné době jezdil do Německa. K otázce „*aktuální nebo v minulosti vedené trestní stíhání nebo odsouzení za spáchání trestného činu (v ČR i v zahraničí)*“ uvedl, že není a nebyl trestně stíhán a odsouzen ani v ČR, ani v zahraničí. K důvodům žádosti uvedl, že se nemůže vrátit do země původu, protože bratři jeho bývalé manželky pracují v orgánech policie a chtějí mu ublížit. Vykonstruují proti němu nějaké obvinění, na základě kterého by byl dlouhodobě uvězněn. Také ho fyzicky napadli a myslí si, že by byli schopni způsobit mu zranění s trvalými následky. Se ženou se rozešli ve zlém a ona je proti žalobci nasměrovala. Žalobce je obyčejný člověk a oni mají velkou moc. Jiné problémy neměl.
13. Dne 4. 6. 2024 byl se žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce úvodem zopakoval, proč žádá o mezinárodní ochranu: rozvedl se s manželkou, jejíž bratr pracuje u policie. Pohádal se s ním. Pak přijel do Evropy na polské vízum a pracoval jako převaděč. Nevěděl, že je to nelegální. Byl kvůli tomu vyhoštěn, ale do Evropy se vrátil. V rodině je jediný syn. Pokud by se vrátil do země původu, mohl by být zatčen. Jeho rodiče sem chtějí také přijet. Podnikal, ale kvůli bratrovi už nemůže. Než přijel, porvali se a měl na čele šrám. Dříve to nezmněl, protože myslel, že otázka mířila jen na zemi původu. Bratr pracuje na ministerstvu vnitra. Žalobce neví, na jaké pozici. Myslí si, že by mu bratr dělal problémy, protože chce, aby se s bývalou manželkou znovu vzali, mají spolu tři dcery a žalobce platí alimony. Vždycky spolu měli problémy, i kvůli tomu se rozešli. Na dotaz, jaké problémy, žalobce upřesnil, že se pohádali a porvali. Na dotaz, proč se bojí, že by měl problémy s policií, žalobce odpověděl, že už byl zatčen na 14 dnů. Neví proč. Zajistili ho a on utekl. Bojí se, že bude znovu zatčen jen kvůli tomu, že nechce žít se svojí ženou. K zatčení došlo v N. Jiný důvod, než že se to stalo kvůli bratrovi, ho nenapadá. Na poznámku žalovaného, že něco mu policisté k zatčení říct museli, žalobce zopakoval, že mu nikdo nic neřekl. Policie v zemi původu nefunguje jako policie v ČR. Na důvod se neptal, protože byl ve stresu a jen přemýšlel „*proč utéct*“. Na dotaz, zda mu řekli něco při propuštění, řekl, že ho propustili, protože nevěděli, že uteče. Po konstatování žalovaného, že mu tedy nikdo nic

nesdělil, žalobce dodal, že na začátku po něm chtěli, aby byl svědkem v nějaké kauze, o které nic nevěděl, ale potom to chtěli navléct na něj, aby šel do vězení. Je to vše kvůli manželčinu bratrovi. Bratr pracuje v N. Na dotaz, zda by nepomohlo se odstěhovat jinam v zemi původu, žalobce uvedl, že bratr je na vysoké pozici a má všude známé. Na dotaz, proč si myslí, že je bratr tak mocný, když neví, na jaké pozici pracuje, žalobce uvedl, že jen ví, že je to vysoká pozice, má několik hvězdiček. Je tak mocný, že by žalobce byl zatčen již při příjezdu na letiště. Při odjezdu ze země původu žalobce žádné problémy neměl, odjel „v podstatě ve stejný den“. Na dotaz, zda se obracel na nadřízený orgán, žalobce uvedl, že napsal dopis tajné službě a stěžoval si na tento postup. Pokud mají v zemi původu lidé problémy, obrazejí se na tuto službu. Dopis napsal zhruba v červenci nebo srpnu 2021. Na dotaz, na co přesně si v dopise stěžoval, žalobce řekl, že každý rok měl různé problémy s bratrem a nepamatuje si, na co přesně. Před dvěma lety to asi bylo něco jiného. Na problémy v poslední době si nestěžoval. Na dotaz, proč by ho chtěl bratr dát zatknout, když žalobce platí alimenty, uvedl, že to pro bratra není velká částka. Jiné problémy neměl. Žádné dokumenty prokazující jeho tvrzení nemá. V Polsku o mezinárodní ochranu nežádá, protože tam nikdy nebyl. Celou dobu žil v ČR. V Polsku měl jen pobyt a jezdil tam vyzvedávat migranty. Cílovou zemí bylo Německo. Na dotaz, proč o mezinárodní ochranu žádá až nyní, a ne při vyhoštění, uvedl, že dříve mu bratr vyhrožoval zatčením, ale nic se nedělo. Navíc měl platný pobyt a neměl důvod. Závěrem uvedl, že chce do ČR přivést své rodiče a žít zde s nimi.

14. Součástí správního spisu jsou dále zprávy o situaci v zemi původu: informace MZV ČR ze dne 1. 3. 2024 *Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, činnost úřadu ombudsmana*; informace MZV ČR ze dne 10. 1. 2024 *Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí*; informace žalovaného ze dne 13. 3. 2024 *Uzbekistán: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv*.
15. Žalobce byl dne 4. 6. 2024 předvolán k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, které proběhlo téhož dne.
16. Žalovaný **napadeným rozhodnutím** rozhodl tak, jak je uvedeno v bodu 1 tohoto rozsudku. V odůvodnění nejprve zrekapituloval, co žalobce uvedl při poskytnutí údajů a při pohovoru. Kromě toho vycházel z výše uvedených informací o zemi původu. Poté se stručně zabýval důvody pro udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce nebyl v zemi původu pronásledován ani nemá v případě návratu do země původu odůvodněný strach z pronásledování. V ČR nebyl udělen azyl žádnému rodinnému příslušníkovi žalobce. Z výpovědi žalobce dále nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělý, plně svéprávný a netrpí žádným závažným onemocněním, které by mu znemožňovalo odcestovat do země původu.
17. Žalovaný se dále zabýval podmínkami pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Konstatoval, že žalobci nehrozí uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť právní systém země původu uložení tohoto trestu neumožňuje. Nedospěl ani k závěru, že by žalobci v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Doplňkovou ochranu lze přiznat, jen pokud takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí. Musí být dány zvláštní rizikové faktory týkající se konkrétní osoby žadatele. Tvrzení žadatele by měla korespondovat s informacemi o zemi původu. Samotná špatná situace v zemi původu nestačí. Po zhodnocení žalobcovy výpovědi o okolnostech jeho pobytu v zemi původu před odchodem, jeho hlavních motivů k odchodu

a informací o zemi původu žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

18. Výpověď žalobce, že mu kvůli špatnému vztahu s bratrem bývalé manželky hrozí uvěznění, je nekonzistentní, a tak nemá žalovaný za prokázané, že by problémy žalobce byly takové intenzity, aby naplnily podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce kromě domněnek nemá důkaz, že se ho švagr pokoušel uvěznit. Tvrzení, že byl na 14 dnů uvězněn, vykazuje řadu nesrovnalostí, pro které žalovaný pochybuje, zda se událost vůbec takto odehrála. Žalobce se o tomto incidentu nezmínil v poskytnutí údajů, ač k němu mělo dojít několik málo dnů před jeho příjezdem do ČR. Bylo by očekávatelné, že jej žalobce aspoň okrajově zmíní k dotazu na trestní stíhání. Zmínil se o tom ale až při pohovoru o několik měsíců později. Při samotném pohovoru žalobce nejprve hovořil jen o hádkách, potom přidal rvačku a teprve na opakovaný dotaz zmínil zatčení. Takový zážitek by musel být pro žalobce tak intenzivní, že by ho zmínil jako první. Nekonzistentně žalobce popisuje i průběh zatčení. Nejprve uvedl, že důvod zatčení mu nebyl sdělen, a teprve později dodal, že mělo jít o snahu navléct na něj nějaké obvinění. Žalobcova výpověď žalovaného nepřesvědčila ani o tom, že švagr žalobce je mocnou osobou. Žalobce nebyl schopen určit, na jaké pozici švagr pracuje, a opakovaně zaměňoval instituce, kde má pracovat. Málo věrohodná je i tvrzená pohnutka švagra. Uvěznění žalobce by nevedlo k tomu, že by se žalobce a bývalá manželka znovu vzali. Navíc by žalobce v takovém případě přestal platit alimenty. Pokud jsou navíc vztahy mezi oběma muži tak napjaté, není žalovanému jasné, proč by měl švagr tak důrazně vyžadovat, aby se žalobce znovu oženil s jeho sestrou. Žalovaný nemá za podloženou žalobcovu domněnku, že by byl zatčen již při příletu do země původu, jelikož ji bez problému opustil. Žalobce zamlčel, že byl v Polsku odsouzen za převaděčství, a tak správní orgán považuje jeho sdělení za nevěrohodná. Nad rámec uvedeného žalovaný uvedl, že proti ohrožení ze strany švagra se žalobce může bránit stížností na nezákonný postup, čehož žalobce nevyužil. Nižší efektivita této pomoci není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce ostatně tvrdí, že se již dříve obrátil na tajné služby se stížností na švagra. Žalovaný nicméně pochybuje, že se tak stalo, neboť žalobce nebyl schopen specifikovat obsah dopisu a navíc ho odesílal v době, kdy zřejmě ještě žil s bývalou manželkou, protože jejich nejmladší společné dítě se narodilo v roce 2023. Jelikož žalobce nesplňuje podmínky, žalovaný mu doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu neudělil. Protože žádnému z rodinných příslušníků žalobce nebyla v ČR udělena doplňková ochrana, neudělil žalovaný žalobci ani doplňkovou ochranu podle § 14b zákona o azylu.

Posouzení žaloby soudem

19. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť pro takový postup byly splněny podmínky § 51 odst. 1 s. ř. s.
20. Žaloba je nedůvodná.
21. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

22. Podle § 32 odst. 9 věty první zákona o azylu při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body.
23. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu.
24. Podle rozsudku Soudního dvora EU (dále jen „SDEU“) ze dne 4. 10. 2018, *Ahmedbekova*, C-652/16, z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice vyplývá, že je soud rozhodující o opravném prostředku v zásadě povinen posoudit důvody poskytnutí mezinárodní ochrany nebo skutkové okolnosti, které se sice týkají událostí nebo hrozeb, jež údajně nastaly před přijetím uvedeného zamítavého rozhodnutí, ba dokonce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, avšak uplatněny byly poprvé v řízení o opravném prostředku. Musí ale dát možnost posoudit tyto nové důvody či skutečnosti i rozhodujícímu orgánu. Nové důvody nebo skutečnosti nemusí posoudit, pouze pokud byly uplatněny v pozdní fázi řízení, nebyly dostatečně konkrétní, nebo okolnosti nejsou významné nebo dostatečně odlišné od okolností, k nimž již rozhodující orgán mohl přihlédnout.
25. Žalobce žalovanému vytýká, že nezjistil dostatečně skutkový stav a napadené rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. Tvrdí, že má odůvodněný strach z pronásledování a že mu v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy. Má silné obavy ze švagra, který má vysoké postavení u policie a jehož prostřednictvím se mu mstí bývalá manželka. Z vlastní zkušenosti ví, že je ve švagrově moci mu beztretně vyhrožovat, napadat ho a dokonce ho nechat zavřít do vězení. V minulosti podal na švagra stížnost, ale bez výsledku. Po rozvodu s bývalou manželkou spory vyvrcholily a žalobce byl v prosinci 2023 zatčen a 14 dní držen ve vězení. Důvod mu nikdo nesdělil, ale je přesvědčen, že je za tím švagr. Žalovaný se s důvody jeho žádosti řádně nevypořádal a nekonfrontoval je s informacemi o zemi původu, kde přitom dochází ke zneužívání policejní moci k soukromým účelům. Žalovaný od počátku zamýšlel žalobci nevyhovět a jen hledal v jeho výpovědi drobné rozpory a vytýká mu, že některé skutečnosti neuvedl už při poskytnutí údajů k žádosti.
26. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec (a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo (b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
27. Pronásledováním se podle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
28. Žalobce v žalobě tvrdí, že mu v zemi původu hrozí pronásledování. Z jeho tvrzení však není patrné, že by jeho potíže jakkoliv souvisely s důvody pronásledování uvedenými v § 12 zákona o azylu. Obavy, že ho švagr dá zatknout nebo mu fyzicky ublíží, žalobce dovozuje z toho, že ho proti němu nasměřovala bývalá manželka anebo že švagr chce, aby se s ní

žalobce znovu oženil. Zjevně se tedy nejedná o důsledek uplatňování politických práv a svobod ze strany žalobce, ani není švagrovo údajné jednání motivováno žalobcovou rasou, pohlavím, náboženstvím, národností či příslušností k určité sociální skupině.

29. Žalovaný se tedy správně soustředil na posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
30. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle odstavce 2 tohoto ustanovení považuje (a) trest smrti nebo poprava, (b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo (c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
31. Žalobce netvrdí a ani z informací o zemi původu, které jsou součástí správního spisu neplyne, že by mu hrozila újma podle písm. a) nebo c) citovaného ustanovení. Zbývá tedy posoudit, zda žalobci v případě návratu do země původu hrozí ze strany švagra skučené nebezpečí vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. S ohledem na to, že závěr žalovaného, že žalobci v zemi původu nehrozí ze strany švagra vážná újma, je založen primárně na posouzení věrohodnosti žalobcových tvrzení, zaměřil se soud na přezkum závěru žalovaného o jejich nevěrohodnosti.
32. Na tomto místě soud připomíná závěry ustálené judikatury, z nichž vycházel. V řízení o žádosti o mezinárodní ochranu tíží žadatele břemeno tvrzení. Žadatel má uvést důvody pro přiznání mezinárodní ochrany [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63]. Břemeno důkazní je pak rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, a to především vlastní *věrohodnou* výpověď; povinností správního orgánu pak je, shromáždit k dané žádosti všechny dostupné důkazy – jak ty, které věrohodnost výpovědi žadatele vyvracejí či zpochybňují, tak těch, co ji podporují (srov. např. rozsudky NSS ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, nebo ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS).
33. Hodnocením věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se NSS zabýval například v rozsudku ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, v němž uvedl: *„Závěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 směrnice 2011/95/EU [o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany]. Mezi tyto indikátory hodnověrnosti patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu.“*

34. V rozsudku ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 143/2024-29, na tyto závěry NSS navázal a s odkazem na dokument EUAA *Practical Guide on Evidence and Risk Assessment* z ledna 2024 shrnul, že „pro posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele je nutno zvážit, zda je žadatelem předestřený azylový příběh popsán dostatečně konkrétně a plausibilně; dále je nutno zvážit, zda jsou žadatelova tvrzení rozporná mezi sebou navzájem či s jinými důkazy, a nutno je též posoudit, zda jsou žadatelem uváděná tvrzení v souladu se známými informacemi o zemi původu.“ Zdůraznil, že považuje-li správní orgán tvrzení žadatele za nevěrohodná z důvodu vnitřní či vnější nekonzistentnosti jeho tvrzení „je v zásadě nezbytné, aby ho s identifikovanými rozpory konfrontoval a poskytl mu možnost tyto rozpory vysvětlit či zcela odstranit; neučiní-li tak, rozpory by při hodnocení věrohodnosti neměl zohlednit (podobně srov. výše označený rozsudek č. j. 5 Azs 208/2022-52). [...] Nutno podotknout, že rozpory, na nichž svůj závěr o nevěrohodnosti správní orgán zakládá, se musejí týkat významných skutečností a musejí přesvědčivě svědčit o nevěrohodnosti tvrzení. Zároveň platí, že i při identifikování rozporů v žadatelových tvrzeních je nezbytné posoudit všechny důkazy v jejich úplnosti, než bude učiněn závěr o nevěrohodnosti žadatelových tvrzení – například vnitřní či vnější nekonzistentnost tvrzení bez dalšího nemusejí nutně znamenat, že je žadatel nevěrohodný. Jistá míra nekonzistence mezi výpověďmi žadatelů o mezinárodní ochranu může naopak implikovat, že se snaží popsat skutečnosti autenticky podle svých vjemů a vzpomínek, které mohou být zkresleny mnoha faktory; naproti tomu naprostá ‚strojová‘ shoda jednotlivých výpovědí může vypovídat o tom, že je příběh smyšlený a žadatelé se pouze na pohovor precizně připravili. Samozřejmě nelze poskytnout univerzální klíč ke zhodnocení, kdy rozpory poukazují na věrohodnost žadatelů, a kdy nikoliv – proto je třeba trvat na důsledném a přezkoumatelném zhodnocení všech známých skutečností ve vzájemném kontextu bez přehnaného důrazu na jediný aspekt, které musí být vedeno skutečnou snahou správního orgánu zjistit, zda žadatelé o mezinárodní ochranu vypovídají pravdivě. Uvedený požadavek odpovídá i povinnostem, které správnímu orgánu ukládá [správní řád]. Zejména z § 3 správního řádu plyne jednoznačná povinnost správního orgánu zjistit skutečný stav věci, jakož i odstraňovat případné pochybnosti o tom, jak se konkrétní skutkové okolnosti udály [...]“. Komplexní zjištění a posouzení věrohodnosti žadatele je přitom úkolem správního orgánu, „a pokud k závěru o nevěrohodnosti nedospěje korektním způsobem (tj. zejména po konfrontaci žadatele s nalezenými rozpory) či nezohlední veškeré relevantní skutečnosti, správním soudům nezbyde, než jeho rozhodnutí zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení pro podstatnou vadu řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, rozpor rozhodnutí s jeho podklady (či absencí podkladů), případně pro nepřezkoumatelnost [...]“.
35. Zmiňovaný čl. 4 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany uvádí následující kritéria pro posouzení věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu: (a) žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil; (b) žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí; (c) prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případu žadatele; (d) žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možné době, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil, a dále (e) byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele.
36. Lze tedy shrnout, že věrohodnost tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu se odvíjí od vnitřní konzistentnosti jeho tvrzení (zda jsou dostatečně podrobná a specifická a vzájemně souladná), vnější konzistentnosti jeho tvrzení (zda jsou v souladu s informacemi o zemi

původu a dalšími důkazy) a od toho, zda jsou plausibilní (myslitelná), ale také od toho, zda žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možné době a zda je celkově hodnověrný. Toto posouzení zároveň úzce souvisí se způsobem, jakým byl s daným žadatelem veden pohovor k žádosti: zda měl možnost uvést všechny relevantní skutečnosti, zda správní orgán při vedení pohovoru postupoval tak, aby všechny relevantní skutečnosti zjistil, zda žadatele konfrontoval s případnými nesrovnalostmi v jeho výpovědi a poskytl mu možnost je vysvětlit.

37. V projednávané věci žalovaný neuvěřil tvrzení žalobce, že se ho švagr pokoušel uvěznit (a že tedy takové nebezpečí hrozí žalobci v případě návratu). Shledal nevěrohodná v podstatě všechna žalobcova tvrzení, z nichž plyne jeho údajná obava ze švagra.
38. Žalovaný konstatoval, že tvrzení žalobce, že již byl na 14 dnů uvězněn, vykazuje řadu nesrovnalostí. Zaprvé se žalobce o tomto incidentu, ačkoliv muselo jít o velmi intenzivní zážitek a mělo k němu dojít několik málo dnů před jeho příjezdem do ČR, ani okrajově nezmínil při poskytnutí údajů. Při pohovoru ho zmínil až na doplňující dotaz žalovaného. Žalobce navíc nekonzistentně popisuje průběh zadržení: nejprve tvrdil, že mu důvod nebyl vůbec sdělen, pak dodal, že mělo jít o snahu navléct na něj nějaké obvinění.
39. Soud sdílí skepsi žalovaného ohledně této části žalobcova azylového příběhu, ovšem z poněkud jiných důvodů. Žalovaný má pravdu, že žalobce se o minulém zatčení nezmínil ani při poskytnutí údajů, ani při pohovoru na dotaz, z jakých důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany. O zatčení se žalobce zmínil, až když se ho žalovaný zeptal, proč si (kromě osobních sporů se švagrem) myslí, že by měl problémy s policií. Věrohodnosti žalobce nepřidává ani fakt, že původně na opakované dotazy žalovaného uvedl, že mu policisté žádný důvod pro zadržení nesdělili. Z průběhu pohovoru se pak jeví, že tvrzení o tom, že policisté po něm nejdříve chtěli, aby svědčil v nějaké kauze a pak se na něj pokusili navléct nějaké obvinění (k čemuž žalobce dodal, že to vše bylo kvůli švagrovi), žalovaný ze žalobce v podstatě „vypáčil“ opakovanými dotazy na důvod zatčení.
40. Žalovaný se žalobce nezeptal, *kdy* k zatčení došlo. Žalobci pak v napadeném rozhodnutí vytýká, že se o zatčení nezmínil, ač k němu mělo dojít několik dnů před jeho příjezdem do ČR, aniž by věděl, kdy k němu vlastně došlo. Ze správního spisu je nicméně zjevné, že k zatčení žalobce na 14 dnů rozhodně nemohlo dojít v prosinci 2023 (jak kupodivu tvrdí i sám žalobce v žalobě), protože žalobce v prosinci 2023 tak dlouho v zemi původu nepobýval. Z přechodových razítek v cestovním dokladu žalobce plyne, že v prosinci 2023 v zemi původu strávil týden (od 23. 12. 2023 do 29. 12. 2023). Předtím byl v zemi původu pouze čtyři dny (od 14. 7. 2023 do 17. 7. 2023). K zadržení žalobce tak mohlo dojít naposledy někdy na přelomu let 2022 a 2023, kdy v zemi původu pobýval 4 měsíce (od 3. 11. 2022 do 3. 3. 2023).
41. Žalovanému lze tedy vytknout, že vycházel ze zjevně mylného *předpokladu*, že k zatčení došlo v prosinci 2023. V důsledku toho nedostal žalobce ani možnost vysvětlit, proč se do země původu poté dvakrát dobrovolně vrátil a jak jeho pobyt v zemi původu probíhal. I přes toto pochybení však platí, že žalobce nedokázal dostatečně konkrétně a konzistentně vylicít důvody zatčení a zejména jeho souvislost s tvrzenými obavami ze švagra. K tomu měl přitom dostatečnou příležitost, protože žalovaný se ho na to opakovaně ptal. Žalobce však jen obecně uvedl, že „*je to vše kvůli švagrovi*“. Soudu se tedy na základě žalobcovy kusé výpovědi nejeví věrohodné, že by jeho údajné minulé zadržení mělo nějakou souvislost s jeho nynějšími tvrzenými obavami ze švagra. Je sice pravda, že poté, co žalobce z tvrzení, že mu

nikdo žádný důvod zatčení nesdělil, přešel k tvrzení, že se na něj policisté snažili navléct nějaké obvinění, se ho žalovaný už neptal, jaké obvinění na něj měli policisté chtít navléct a jakou roli v tom měl hrát švagr. Žalobce nicméně s tímto tvrzením přišel po několikátém opakovaném dotazu žalovaného na důvod zatčení, a tak žalobci muselo být zřejmé, že žalovaný se o něm snaží získat více podrobností. Přesto se opět omezil na stručné a obecné sdělení. Za těchto okolností soud nepovažuje za pochybení, pokud se žalovaný dále nedoptával.

42. Žalovaný dále nepovažoval za věrohodné tvrzení žalobce, že jeho švagr má takovou moc, jakou žalobce tvrdí. K tomu žalovaného vede neschopnost žalobce určit přesnou pozici, na které má švagr pracovat, a fakt, že žalobce zaměňuje instituci, kde má švagr pracovat. Obojí je pravda. To ale nemusí nutně znamenat, že tvrzení žalobce, že jeho švagr zastává vysokou pozici (ať už u policie, nebo na ministerstvu vnitra) je nevěrohodné. Pokud se žalobce jako řadový občan neorientuje v organizační struktuře těchto institucí, nemusí být schopen přesně pojmenovat švagrovu pozici jinak, než že jde o „vysoce postaveného člověka“. Zaměňování policie a ministerstva vnitra rovněž nemusí ukazovat na nevěrohodnost žalobce. I v ČR je Policie ČR v gesci ministerstva vnitra, přičemž právě u osob výše v policejní hierarchii se může z pohledu běžného občana hranice mezi policií a ministerstvem vnitra rozostřovat. Soud se proto neztotožňuje se žalovaným, že kvůli těmto nepřesnostem ve výpovědi žalobce je nevěrohodné jeho tvrzení, že švagr pracuje na vysoké pozici u policie či na ministerstvu vnitra.
43. Jiná otázka je, zda by švagr byl schopen z takové pozice nechat žalobce zatknout. Žalovaný se žalobce při pohovoru zeptal, z čeho plyne jeho přesvědčení, že je švagr tak mocný. Žalobce řekl, že je to vysoká pozice a švagr „*má několik hvězdiček*“. Žalovaný se žalobce ptal, jestli jde tedy jen o dojem, který nemá podložený žádnou skutečností, načež žalobce přitakal s tím, že švagr je tak mocný, že by žalobce byl zatčen ihned při příjezdu na letiště. Na navazující dotaz, zda měl při odjezdu ze země původu nějaké problémy, ale uvedl, že neměl a že odjel „*v podstatě ve stejný den*“. Soud tedy shrnuje, že žalobce nebyl schopen předložit žádné tvrzení, které by dokládalo, že jeho švagr má takovou moc, že by mohl nechat žalobce zatknout okamžitě po návratu do země původu. Tvrzení žalobce, že zemi původu opustil „*v podstatě ve stejný den*“ je pak zjevně nepravdivé, protože žalobce v zemi původu při svém posledním návratu strávil celý týden. S ohledem na to, že se žalobce v průběhu roku 2023 do země původu opakovaně vracel a vždy ji regulérním způsobem opustil, přičemž nezmínil, že by se přitom setkal s nějakými problémy, ani soud nepovažuje za věrohodné tvrzení, že žalobcův švagr má takovou moc, jakou žalobce tvrdí.
44. Žalovaný dále nepovažoval za věrohodnou tvrzenou pohnutku švagra, kterou žalobce uvedl při pohovoru, a sice že švagr chce, aby se žalobce znovu oženil s jeho sestrou, se kterou se žalobce několik měsíců předtím rozvedl. Poukázal na to, že uvězněním žalobce by švagr stěží něčeho takového dosáhl. Z vězení by navíc žalobce nemohl platit výživné, které má bývalé manželce platit. Žalovanému také není jasné, proč by měl švagr takto důrazně vyžadovat sňatek žalobce a své sestry, pokud jsou mezi ním a žalobcem napjaté vztahy.
45. Soud se žalovaným souhlasí, že tvrzená pohnutka pro uvěznění žalobce se skutečně nejeví jako pravděpodobná. Ani soudu není jasné, proč by švagr měl chtít uvěznit žalobce, pokud chce, aby si žalobce znovu vzal jeho sestru. Není jasné ani to, proč by švagr měl o sňatek usilovat, pokud se podle žalobcových tvrzení spolu měli pohádat a poprat a měli spolu vždycky problémy. Kromě toho tato tvrzení, která žalobce uvedl při pohovoru, nekorespondují s tím, co uvedl při poskytnutí údajů k žádosti. Jednak v něm mluvil o

bratrech bývalé manželky, jednak tvrdil, že je proti němu nasměrovala ona. V žalobě se k této verzi zřejmě vrátil, neboť tvrdí, že bývalá manželka se mu nyní pomocí svého (tentokrát jen jednoho) bratra mstí. Podle názoru soudu jsou tato tvrzení vnitřně nekonzistentní. Jde přitom o skutečnosti, z nichž má žalobci údajně hrozící vážná újma plynout, a jde tak o podstatný aspekt jeho azylového příběhu. Tvrzení žalobce se přitom v souhrnu skutečně nejeví jako plausibilní (rozumně myslitelné). Není slučitelné, aby žalobcův švagr jednal z podnětu jeho bývalé manželky, s níž se žalobce rozešel ve zlém a která se chce žalobci skrze svého bratra mstít, a zároveň švagr (jednající na popud bývalé manželky) chtěl, aby se žalobce s bývalou manželkou znovu oženil, a proto chtěl žalobce nechat uvěznit anebo mu fyzicky ublížit. Samotný základ žalobcova azylového příběhu tedy nedává smysl. Žalobce měl přitom dostatek prostoru, aby se k této části svého azylového příběhu vyjádřil. Ačkoliv ho žalovaný na nesoulad tvrzení z poskytnutí údajů k žádosti a výpovědi při pohovoru přímo neupozornil, ptal se žalobce, proč by ho měl chtít švagr dát zatknout, když má žalobce jeho sestře platit výživné. Žalobce řekl jen, že to pro švagra nejsou velké peníze, ale údajnou motivaci švagra nevysvětlil.

46. Žalovaný konečně nepovažoval za věrohodné ani tvrzení žalobce, že se v minulosti obrátil na tajné služby se stížností na chování švagra, konkrétně v roce 2021. Žalobce totiž nebyl schopen říct, na co konkrétně si stěžoval. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje. Žalobce přitom měl na základě cíleného dotazu žalovaného možnost blíže vysvětlit okolnosti podání této stížnosti. Žalobce však jen neurčitě řekl, že měl se švagrem každý rok nějaké problémy a že před dvěma lety „*to asi bylo něco jiného*“.
47. Soud se žalobcem nesouhlasí, že by žalovaný záměrně hledal v jeho výpovědi drobné rozpory s cílem nevyhovět jeho žádosti. Žalovaný, byť ne zcela dokonale, vedl pohovor se žalobcem tak, aby zjistil podrobnosti o skutečnostech podstatných pro posouzení žádosti, jako je švagrova motivace k působení vážné újmy žalobci a okolnosti údajného zatčení žalobce. Stručnost, obecnost a proměnlivost výpovědi žalobce ve vztahu k těmto otázkám jde výlučně na vrub žalobce.
48. Žalobce dále žalovanému obecně vytýká, že jeho tvrzení nekonfrontoval s informacemi o zemi původu. Informace o zemi původu obecně mohou být relevantní při posouzení věrohodnosti žadatelova azylového příběhu. V projednávané věci však není soudu na základě této obecné námitky jasné, jak by se podle žalobce mělo změnit hodnocení věrohodnosti jeho tvrzení, pokud by je žalovaný konfrontoval s informacemi o zemi původu. Žalobcova tvrzení jsou totiž nevěrohodná pro nekonzistentnost vnitřní (tj. pro nedostatečnou specifičnost, podrobnost a vnitřní soulad), a nikoliv vnější (tj. nesoulad s informacemi o zemi původu a jinými důkazy). Informace o zemi původu by nemohly nic změnit na tom, že tvrzení žalobce jsou nedostatečně podrobná, vnitřně nesouladná a v průběhu času se mění. Pro úplnost lze dodat, že zpráva *Human Rights Watch*, na níž žalobce v žalobě odkazuje a která je prostřednictvím informace žalovaného ze dne 13. 3. 2024 *Uzbekistán: Bezpečnostní a politická situace v zemi* „vtažena“ do správního spisu (srov. č. l. 75 a 76), neobsahuje žádné informace o tom, že v žalobcově zemi původu dochází k libovolnému zatýkání kvůli osobním sporům se členy policie.
49. Soud tedy shrnuje, že závěr o nevěrohodnosti žalobcových tvrzení žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil a opřel o dostatečně (byť ne zcela bezvadně) zjištěný skutkový stav. Soud odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze v některých bodech korigoval a doplnil. Napadené rozhodnutí však ob stojí. Ač k tomu měl při pohovoru dostatečnou příležitost, nepředložil žalobce dostatečně konkrétní, plausibilní a konzistentní

(a tedy věrohodná) tvrzení, z nichž by plynulo, že mu v případě návratu do země původu hrozí ze strany švagra skutečné nebezpečí vážné újmy.

50. Nad rámec nezbytného odůvodnění soud připomíná, že podle § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu se sice původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Pokud jsou původci pronásledování soukromé osoby, je však třeba považovat vnitrostátní ochranu za nedostatečnou, pokud stát není schopen nebo ochoten ochranu poskytnout. Nebezpečí ze strany soukromých osob může být relevantní z hlediska mezinárodní ochrany tehdy, pokud země původu není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53). V rozsudku ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, NSS nadto uvedl, že *„aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“* Z usnesení NSS ze dne 19. 2. 2020, č. j. 6 Azs 262/2019-35, pak plyne, že *„[p]okud se stěžovatel ani nepokusil využít prostředky ochrany v zemi původu, nelze mu udělit mezinárodní ochranu jen na základě obecného tvrzení o jejich nefunkčnosti“*. Žalobce přitom relevantně nezpochybňuje závěr žalovaného, že měl využít vnitrostátní prostředky ochrany (str. 5 napadeného rozhodnutí).

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

51. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobu důvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou úřední činnost, pod niž spadá i obrana rozhodnutí v soudním řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. února 2025

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce